

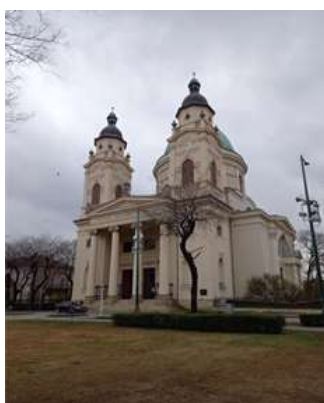

Összefoglaló az EZÜSTNET Egyesület 2022. I. félévi vidéki kulturális programjairól

Cegléd „Az Alföld kapuja” - 2022.04.01.

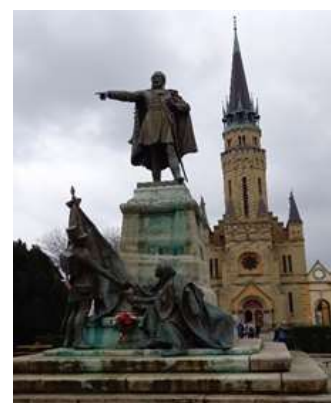
A kedvezőtlen egészségügyi helyzet miatt 2020-ban elmaradt - már megszervezett - kirándulást idén sikerült megvalósítani. A kissé borús, néha esős idő ellenére, 14-en, kellemes vonatkozás után, gyalogosan kerestük fel a nevezetességeket.

Cegléd Pest megye negyedik legnépesebb városa, szokás az Alföld kapujának nevezni. A Duna-Tisza közén, Budapesttől 74 km-re fekszik. Lakossága 38 ezer fő.

A városnak számos műemléke van, (városháza, katolikus-, református-, evangélikus templom, gimnázium) amelyeket idegenvezetővel tekintettünk meg.

Balról a Református templom, jobbról pedig a Kossuth szobor – háttérben az Evangélikus templom látható, ahol orgonajátékot is hallgathattunk.

Városháza

Házasságkötő terem

Kossuth Múzeum

Cegléd Kossuth Lajos „városa” is, emlékéét a mai napig óriási kultusz övezi. Kossuth Lajos az 1848-49-es szabadságharc idején többször járt a városban, toborzó körutakat tartott és lelkesítő beszédeivel buzdította a szabadságharcban való részvételre a város férfi lakosságát.

Kossuth nevét több közintézmény, többek között múzeum, gimnázium is őrzi. Az evangélikus templom közelében, a Szabadság téren álló 2,7 m magas Kossuth szobor a város egyik jelképének tekinthető, alkotója Horvay János volt, Kossuth fiának kortársa egyben barátja.

A szecessziós stílusjegyeket viselő Kossuth múzeumban a múzeum igazgatója színvonalas, részletes tárlatvezetést tartott nekünk, ami maradandó élményt jelentett valamennyiünknek.

BAJNA Sándor-Metternich-Kastély megtekintése - 2022.04.22.

Április végén, kissé barátságtalan, esős időben, menetrendszerinti autóbusszal utaztunk Bajnára. A szép környezetben fekvő település Komárom-Esztergom megye egyik legnagyobb faluja, melynek a legmagasabb pontján áll a Hild József tervei alapján klasszicista stílusban átépített, mára kívül-belül megújult hófehér bajnai kastély, amely egykor az Ördöglovas, vagyis gróf Sándor Móric és családja otthonául szolgált.

A kastély földszintjén az épület múltja elevenedik meg. Az építéstörténet mellett a pusztulás időszaka is bemutatásra kerül, valamint látható a kastélyhoz kapcsolódó, majd harminc éve zajló régészeti ásatások és művészettörténeti kutatások és ezek eredményei – fényképeken és tárgyi leletekben.

Az emeleten berendezett kiállításban Sándor Móricot és lányát, Metternich-Sándor Paulinát ismerhettük meg.

Sándor Móric a hajmeresztő lovasbravúrjairól elhíresült gróf volt a kastély leghíresebb tulajdonosa, és ő alakította át az egykori barokk épületet a ma is látható klasszicista stílusú műremekké. Sándor Móricot nemcsak vakmerő lovasként, hanem érzékeny, művészelkü emberként is megismerhettünk, aki kiválóan citerázott és kisebb zeneműveket is írt, melyeket itt meg lehetett hallgatni.

A kiállítás másik főszereplője a gróf lánya és örököse, Metternich-Sándor Paulina. A hercegné korának igazi divatdiktátora volt, aki élénk és szerteágazó társadalmi életet élt.

A szemerkélő eső ellenére egy kicsit sétáltunk a parkban, majd a sikeres kastélylátogatás után autóbusszal és vonattal utaztunk Budapestre.

Máriabesnyői Nagyboldogasszony Bazilika - 2022.05.12.

Egyesületünk lelkes tagjaival egy szép tavaszi napon látogattunk el Máriabesnyőre, amely Gödöllő egyik csodálatos környezetben lévő városrésze. Itt található az országos hírű zarándokhely Nagyboldogasszony tiszteletére felszentelt kegytemploma, 2008. augusztus 15-én basilica minor rangot kapott.

Az országban egyedülálló kétszintes barokk kegytemplom és a kolostorépület, rendkívül érdekes látvány. A besnyői kápolnát, az alsó- és felső templomot, valamint a kapucinus szerzetesek részére épített kolostort gróf Grassalkovich Antal és felesége alapította 1761-1771 között.

Grassalkovich Antal birtokán Besnyőpusztán egy kis domb tetején ősi premontrei templom maradványok voltak. Egy alkalommal feleségével Hatvanból jöttek haza Gödöllőre, elhatározták, hogy a romok helyén egy Loretoi kápolnát építtetnek a Loretoi Kegyhely mintájára fogadalomból, a felesége gyógyulásáért.

A szent Ház pontos mását többfelé felépítették a világon. 1759 tavaszán a gróf szándéka szerint Besnyőpusztán is hozzákezdtek az építkezéshez.

A romok eltakarítása közben az egyik munkás álmot látott – az álomban valaki így szólt hozzá: "Ha a templom romjai közt ott, ahol hajdan a főoltár állott, ásni fogsz, valami szépe tárgyat találsz!" Az álomban megjelölt helyen ásni kezdtek és valóban egy 11 cm magas, XI-XII. századból való csont szobrot találtak, amely Máriát ábrázolja, amint bal kezével a szívét nyújtja gyermekének.

1761. augusztus 15-én szentelték fel a magyar Loretoi Kápolnát.

Az egyre nagyobb számban idezarándokló hívek ima meghallgatásai, a csodás gyógyulások Besnyőt hamarosan a Galga mente legnagyobb búcsújáró helyévé tették. A XI. század végétől a dokumentumokban már Máriabesnyő néven szereplő település kegytemplomát 1912-ben felújították, ekkor nyitották egybe a Loretoi kápolnát a felső templommal. Önálló plébániaként 1936-tól működik.

A felső templomban helyezték el a Loretoi Mária -szobor fekete cédrusfából faragott másolatát, melyet a kapucinus szerzetesek gyalogosan hoztak el Loretóból. A kegyszobor -Magyarország legkisebb kegyszobra- ma az 1917-ben készült főoltáron, míg a loretoi Máriaszobor a főoltár mögött látható.

A grófi család temetkezési helyéül a Kegyhelyet választotta.

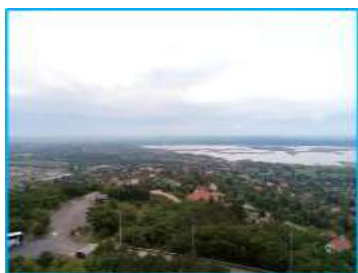
Az attemplom családi sírboltjában tekinthetjük meg a művészi módon megalkotott hatalmas szarkofágot. Ez Magyarország egyik legszebb barokk síremléke. A vörös és fekete márványból faragott, családi címerekkel ékes műalkotás Johann Georg Dorfmeister alkotása, mely gróf Grassalkovich Antal és felesége Klobusiczky Terézia számára készített.

Kirándulás a Velencei tó körül - 2022.05.24.

Különjáratú autóbusszal, 38 fővel indultunk kirándulni a Velencei tó körüli főbb természeti és kulturális látványosságok megismerésére. Kissé borús volt a reggel, de hamarosan kiderült az ég, és attól kezdve egész nap nagyon kellemes időben volt részünk.

A Bence hegyi kilátóból már esőmentesen élvezhettük a Velencei-tó körpanorámáját.

Ezután a Pagony Arborétum és Vadaspark fogadott minket Pákozdton. A nagy kiterjedésű park lakói különféle madarak (emuk, pávák, trópusi szárnyasok) vadak, (vaddisznók dám- és gímszarvasok).

Külön említést érdemel a Japánban honos szika szarvas, amit bizonyára valamennyien először láthattunk eddigi életünkben.

Következő állomásunk a magán kezdeményezésben és magán kivitelezésben létrejött Dinnyési Várpark és Skanzen volt, ahol erdélyi és felvidéki egykori várak kicsinyített másait csodálhattuk meg.

Ezeket a vár másolatokat a tulajdonos - Alekszi Zoltán - maga építette fel saját kezűleg és a pénzügyi fedezetet is biztosította hozzá. Jelenleg pedig az idegenvezetést is ő végzi. A várak mellett három nyelven olvasható rövid történetük.

Egy példa a történelmi Magyarország térképét formázó sétányon belül:

Az Árpád-kori település (skanzen) részlet, amelyben egy XI. századi fatemplom rekonstrukció is helyet kapott.

Délután a Gárdonyi Géza és Vörösmarty Mihály Emlékházakat kerestük fel Gárdonyiban és Kápolnásnyéken. Mindkét emlékház számtalan, egykori tulajdonosától származó tárgyat és egyéb emléket mutat be.

A Gárdonyi Emlékházban a kiállítást - az épület kis mérete miatt - két csoportban néztük végig a kiállítást. Az idegenvezető sok érdekes részletet mesélt el az író életéből.

A Vörösmarty Emlékházban nem volt vezetés, egyénileg néztük és olvastuk végig a tárolókat. Figyelemre méltó és talán még kissé szokatlan, ugyanakkor nagyon szemléletes volt az utolsó szoba kialakítása, ahol a falon körben láthattuk és olvashattuk Vörösmarty Mihály életének eseményeit és a kortársaival való időbeli kapcsolódásait.

Tatai Fényes tanösvény - 2022.06.15. (vonattal és autóbusszal)

Kellemes, meleg nyári napon kényelmes vonattal, majd külön autóbusszal utaztunk Tatára a Fényes tanösvényhez, így a kevésbé „sportos” tagtársaink is részt tudtak venni a kiránduláson.

Magyarország egyik legérdekesebb tanösvénye a Tata melletti Fényes karsztforrás-csoportjánál kialakított, egyedülálló, fából épült sétány, amely végigkalauzol a tiszta vizű források felett, a láperdő éger fái közt.

2015-ben épült ki az 1350 méter hosszú cölöp ösvény, amelyen számos információs tábla segíti felfedezni a lápvidék páratlan állat- és növényvilágát, a forrásvidék látnivalóit.

A forrásokból enyhén szénsavas, 20-22°C hőmérsékletű víz tör fel. A térség egyedülálló növénytakasulásoknak és állatvilágnak ad otthont, megtalálható itt többek közt a fokozottan veszélyeztetett Pókbangó, a Fehér tündérrózsa és a Selymes boglárka. Ezen kívül jelentős a helyi madárfauna: az Erdei fülesbagoly és a Pettyes vízicsibe mellett megfigyelhető a fokozottan védett Cigányréce is.

A tanösvény leglátványosabb része a mesés láperdő, a Nagy-Égeres-ben kiépített szakasz a kilátótoronnyal.

A nyílt vízfelületű lápból kikandikáló fatörzsek, égerfák elképesztően varázslatosá teszik a tájat.

Gyönyörű látvány volt a tündérrózsákkal benőtt tó, amely felett egy izgalmas függőhídon is átkelhattünk. Halak raját, sütkérező teknősbékákat láthattunk és egész sétánkon hallgathattuk a madarak csicsergését.

A különjáratú autóbuszos kirándulásokat támogatta:

Nemzeti Együttműködési Alap, a „Helyi és területi hatókörű civil szervezetek egyszerűsített támogatása 2022.” című pályázaton elnyert, NEAG-KP-1-2022/1-000525 számú, Aktív életért az idős korban című pályázatunk révén.

**Nemzeti
Együttműködési
Alap**

Összeállította, szerkesztette: Makszin Márta, Tánczos Ágnes, Takács Márta